

Aan de hand van praktijkvoorbeelden schrijven drie dierenartsen over ziekten in de melkveehouderij. Toon Meesters, werkzaam bij Vee & Arts Veterinaire Diensten uit Roosendaal, Jef Laureyns, verbonden aan de Universiteit Gent (en dierenarts te Merelbeke) en Jan Dijkhuizen, werkzaam bij de Graafschap dierenartsen te Vorden, wisselen elkaar af bij een beschrijving van ziektebeeld tot behandeling.

Klauwbekappen verdacht als oorzaak van epidemie

Tussenklauwontsteking

Deze heb ik als eerste behandeld', vertelde de veehouder. Met wat gesjor kon ik de poot van de koe op mijn knie zetten. De klauw was dik en tussen de klauwen zag ik de ravage als gevolg van een tussenklauwontsteking. Ik trof een diep gat aan met necrotisch weefsel en een onaangename geur. De infectie had zich via de huid tussen de klauwen omhoog gevretten. Door de pijnreactie van de koe moest ik de poot snel weer loslaten.

De veehouder wees op een andere koe die op één kant leunde om de andere poot te ontlasten. De huid rondom en tussen de klauw was gezwollen. 'Zo heb ik er nog zes. Ik heb laatst mijn koeien laten bekappen. Kan het daarvan komen?', vroeg hij.

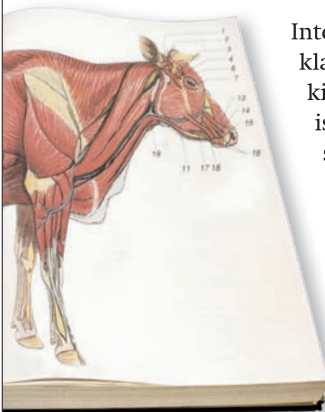
Voordat ik antwoordde, keek ik de stal nog eens goed rond. Het zag er goed verzorgd uit. Met zaagsel gevulde ligboxen en weinig mest op de milieuvriendelijke vloer. Geen vochtige, modderige plekken of een dikke laag mest die de huid kunnen aantasten en waar de bacterie zich op kan houden. De tijd van besmetting tot symptomen is ongeveer een week. Dus dat het klauwbekappen verdacht was, kon ik begrijpen.

Bij deze epidemie is het behandelen van de individuele koeien met antibiotica het eerste wat moet gebeuren. De klauwen intapen is een minder goed idee. De bacterie groeit goed zonder zuurstof en in een broeierig klimaat. De tussenklauwspleet ontsmetten is wel nuttig. Klauwbaden met formaline moeten de rest van het koppel behoeden voor besmetting. Kalk strooien in het achterste deel van de ligboxen kan ook bijdragen aan een reductie van de bacteriën.

Met een volle spuit toog de veehouder de stal in om de koeien te behandelen met antibiotica. Een klauwbad zou nog volgen. Lokaal behandelen van acht koeienpoten was te veel van het goede.

De encyclopedie **interdigitaal flegmoon**

Interdigitaal flegmoon, ook wel tussenklauwpanaritium, tussenklauwontsteking en klei- of slakkenpoot genoemd, is een infectie van de weke delen tussen de klauwen.

De kiem dringt binnen in de beschadigde huid door nattigheid of prikkende strodeeltjes of kleine scheurtjes door trauma. Meerdere bacteriën slaan vervolgens toe, waaronder *Fusobacterium necrophorum*. Ze helpen elkaar om te groeien en dit kan

heel snel en agressief gebeuren. Ze produceren gifstoffen die de huid zodanig aantasten dat er scheuren ontstaan en de infectie verder naar boven klimt. Pezen, kapsels en ander weefsel sterven af (necrose) en genezen slecht. Vroeg behandelen, vaak met antibiotica in de nek, is belangrijk. Klauwbaden kunnen ook preventief werken. Een klauwbad nadat de klauwverzorger is geweest, is een aanrader. Maar klauwbaden die niet goed zijn gebruikt of schoongemaakt, kunnen juist problemen veroorzaken.

Bioveiligheid gaat vaak over ibr, bvd, salmonella en andere economisch belangrijke ziekten. Maar 'gewone' bedrijfsgebonden ziekten kunnen ook voor hevige uitbraken zorgen als de afweer niet op de nieuwe variant is ingesteld.